

УДК 7.033.5"312"

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ВИКОРИСТАННЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО СТИЛЮ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ

Студ. О.Є. Черниш, гр. БДф-16
Науковий керівник доц. О.О. Слітюк
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даної роботи є дослідження художньо-композиційних ознак середньовічного стилю, а саме періоду готики, аналіз тенденції використання готичного стилю в сучасному мистецтві. Виходячи із зазначеної мети, були поставлені наступні завдання: розкрити концепт «нового» Середньовіччя та дійти висновків щодо його актуальності й впровадження в сучасне життя; визначити галузі, в яких популяризуються тенденції використання готичного стилю; з'ясувати на яких засадах базується концепт популярності середньовічної тематики в сучасній масовій культурі та в галузях дизайну зокрема.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є можливість використання художньо-композиційних характеристик готичного стилю в сучасному мистецтві. Предметом дослідження є вивчення використання середньовічної тематики в різних галузях дизайну.

Методи та засоби дослідження. У ході дослідження тенденцій використання середньовічного стилю в сучасному мистецтві, було використано літературно-аналітичний, історіографічний, емпіричний метод дослідження (проведено спостереження; досліджено популяризацію готичного стилю в сучасному мистецтві; виконано експерименти адаптації середньовічного стилю в умовах постмодерну; узагальнено й описано результати дослідження та впроваджено їх у практичну діяльність людей).

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Визначення художньо-композиційних ознак середньовічного стилю, аналіз тенденції використання готичного стилю в сучасному мистецтві.

Результати дослідження. Поняття «Середньовіччя» вийшло за межі історичної науки і є складовою масової свідомості. Популярність концепту «нового» Середньовіччя зумовлена пошуками певних паралелей сучасності із процесами та явищами середньовічної історії [1]. Середньовічний стиль в сучасному мистецтві, зокрема у фотодизайні та дизайні одягу, набуває подальшого розвитку через використання середньовічної «сировини» для створення сучасного «продукту». Таким чином «старе» Середньовіччя набуває сучасних рис в умовах постмодерну [2].

Можна говорити навіть про моду на Середньовіччя: сьогодні активно формуються та розвиваються клуби реконструкції історичного середньовічного бою, які беруть участь у міжнародних турнірах, («Battle of the Nations»). Набувають популярності у масовій культурі різноманітні історичні середньовічні фестивалі, які ставлять за мету достовірну реконструкцію костюму й побуту середньовічної епохи, такі як «Середньовічний Хотин», «Срібний Татош» та ін.. Полігонні рольові ігри створюють реальну середньовічну атмосферу («Лід і полум'я»). Популярними серед молоді є художньо-фантастичні кінострічки із середньовічною тематикою («Гра престолів») та ін.

Отже, характерними особливостями готичного стилю були: релігійний культ, лицарство та вишуканість. В цей період здійснювалися Хрестові походи, які зробили переворот в збройовій справі. Важкі кольчуги витісняються новим типом обладунків: з'єднані шарнірами шматки металу, що покривають поверхню корпусу, залишаючи

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Шекстильний дизайн, дизайн виробів з текстилю, фотовідеодизайн

достатню свободу руху. Досліджуючи цей факт, було проведено репортажну фотозйомку історичного середньовічного бою та трансформовано фотографічне зображення в графічно-художній образ сучасним художнім методом (рис.1).

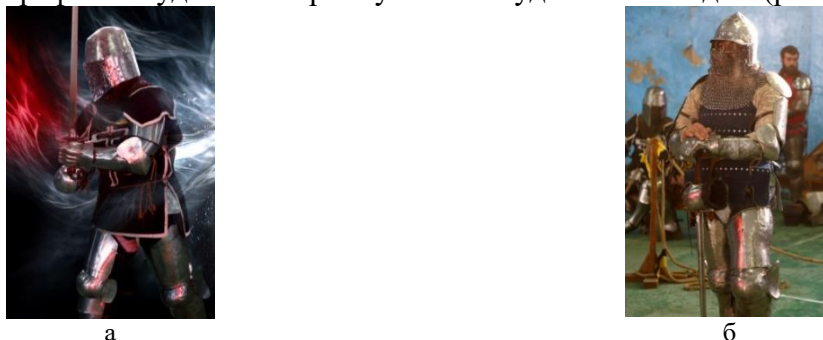

Рисунок 1 - Трансформація репортажної фотографії в графічно-художній образ.

Тож, конструкція нової броні сприяла появі нових форм європейського одягу. Разом з готичною архітектурою жіночий одяг отримав форму вертикальної спрямованості: подовжений вгору силует, відділена від ліфа спідниця. Верхня частина костюма - вузький ліф з вузькими довгими рукавами та геометричним вирізом на грудях. Висока талія зі шнурівкою, головні убори зі спадаючими кінцями витягнутої форми (атур, шаперон). Використовувалася оксамитова тканина, переважали насичені кольори і рослинні орнаменти. Чорний колір, популярний для сучасної готики, в ті часи був не актуальним. У ході дослідження, було проведено експеримент: адаптовано готичну модель костюму під сучасний метод виготовлення одягу шляхом власної інтерпретації вивчених візуальних джерел (манускрипти, gobelени, картини) для подальшого використання в сферах: театру, виставкового заходу, реконструкційного фестивалю та ін. (рис. 2).

Рисунок 2 – Інтерпретація готичного костюму

Висновки. Отже, історія не знає «воскресінь» минулого. Концепт «нового» Середньовіччя базується на зверненні до різних засад «старого» Середньовіччя та на їхньої адаптації в умовах постмодерну. Середньовічні мотиви вміло адаптуються дизайнерами в різних напрямках дизайну, наприклад, у фотомистецтві та в художньому моделюванні костюму.

Ключові слова: готичний стиль, сучасне мистецтво, «нове» Середньовіччя.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бердяев Н. Новое средневековье. Размышления о судьбе России и Европы. М.1991. С. 94-95
2. Дятлов В. Идея Нового Средневековья в историко-культурных поисках XX – на початку XXI століття / В. Дятлов // Сіверянський літопис. - 2013. - № 4-6. - С. 91-95.